

Hoofdstuk 3 Een vertrouwd thuis: zorg op maat en aandacht voor elkaar

Een vertrouwd thuis betekent meer dan een dak boven je hoofd. Het gaat om een gemeente waarin iedereen gezien wordt als mens, niet als dossier, waarin zorg en ondersteuning samenhangend en op maat worden geboden, en waarin niemand er alleen voor staat. De PK zet in op positieve gezondheid, integrale hulpverlening en sterke netwerken van professionals én buurtbewoners, zodat ondersteuning niet alleen effectief, maar ook duurzaam en mensgericht is.

"Zorg is pas waardevol als mensen zich gezien, gehoord en gesteund voelen."

In Bergen willen we dat iedereen zich veilig, gehoord en gesteund voelt: van senioren die zelfstandig thuis blijven wonen, tot gezinnen die tijdelijke hulp nodig hebben, en van inwoners die opnieuw hun plek in de samenleving zoeken via werk of vrijwilligersactiviteiten. Samen bouwen we aan een gemeente waarin zorg, welzijn, werk en sociale verbondenheid hand in hand gaan, zodat iedereen kan meedoen, talenten kan benutten en zich écht thuis voelt.

Van zorg naar gezondheid: samen werken aan welzijn

Het beleidsplan Sociaal Domein 'Van Zorg naar Gezondheid' biedt de basis voor een gemeente die zorg, welzijn en ondersteuning op een nieuwe manier benadert. Tegelijkertijd staan we voor grote uitdagingen: dubbele vergrijzing, personeelstekorten en toenemende zorgvraag zetten het systeem onder druk. De PK kiest voor een aanpak gebaseerd op positieve gezondheid, waarbij niet alleen ziekte maar ook veerkracht, talenten en sociale verbondenheid centraal staan. Door integrale samenwerking tussen jeugdzorg, Wmo, Participatiewet, schuldhulpverlening en andere disciplines zorgen we dat ondersteuning effectief, gecoördineerd en passend bij iedere situatie wordt geboden.

Beleidsplan Sociaal Domein

De afgelopen periode is het beleidsplan Sociaal Domein 2022-2026 'Van Zorg naar Gezondheid' vastgesteld. Dit was een belangrijke stap in het denken over hoe we als gemeente omgaan met gezondheid, ondersteuning en welzijn. De PK steunt deze beweging volledig en wil deze koers de komende jaren, wanneer het beleidsplan dient te worden herzien, krachtig voortzetten.

Uitdagingen in de zorg

Tegelijkertijd staat de zorg onder druk. Door de dubbele vergrijzing en de krapte op de arbeidsmarkt lopen we het risico op wachtlijsten en tekorten. Het is duidelijk dat we het anders moeten organiseren. Samenwerking met lokale zorg- en welzijnsorganisaties, kunnen mogelijkheden geven om deze uitdagingen het hoofd te bieden en tegelijkertijd de zorg toekomstbestendig te maken.

Positieve gezondheid centraal

De PK gelooft in het concept van positieve gezondheid: niet alleen kijken naar ziekte of beperking, maar naar wat mensen wél kunnen, wat hun leven betekenis geeft en wat hen veerkrachtig maakt. Door preventie ofwel behoud van gezondheid, eigen regie, sociale netwerken en zingeving centraal te stellen, kunnen we de druk op de zorg verlichten en het welzijn van inwoners versterken. Zo zorgen we dat ondersteuning dichtbij de mensen blijft, dat hulp effectief wordt geboden en dat inwoners actief betrokken blijven bij hun eigen leven.

Mensen centraal, integraal geholpen

Gezondheid is meer dan de afwezigheid van ziekte. De PK zet zich in voor een samenleving waarin mensen gezien worden als mens, niet als dossier. Vaak heeft het weinig effect om afzonderlijke zorgtrajecten te starten wanneer de basis in een gezin niet op orde is. Daarom is het essentieel dat casussen integraal worden bekeken, waarbij jeugdzorg, de Participatiewet, Wmo, schuldhulpverlening en andere disciplines samenwerken. Samen bepalen zij welke stap eerst nodig is om een gezin te versterken, zodat zorg en ondersteuning effectief, gecoördineerd en duurzaam bijdragen aan een zelfstandig en betekenisvol leven.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Nog meer investeren in preventie, zoals leefstijlprogramma's, ontmoeting in de dorpen en laagdrempelige ondersteuning vóórdat problemen groter worden.
- Samenwerking stimuleren tussen zorg, welzijn, sport en cultuur, zodat inwoners ondersteuning krijgen die aansluit bij hun leven.
- Ruimte geven aan initiatieven van inwoners en vrijwilligersorganisaties, die bijdragen aan mentaal welbevinden, verbinding en meedoen.
- Het initiëren van bijeenkomsten tussen initiatieven die preventief werken in de dorpen om kennis en ervaringen te delen.
- Professionals de ruimte geven om écht het gesprek te voeren over wat er nodig is in een gezin om onze inwoners gezond en betekenisvol te laten voelen.
- Meetinstrumenten heroverwegen: minder sturen op productie en aantallen indicaties, meer op kwaliteit van leven en eigen kracht.

De PK zet in op een samenleving waarin mensen gezien worden als mens, niet als dossier, en waarin zorg en ondersteuning samenhangend en integraal worden geboden. Door preventie, positieve gezondheid en samenwerking tussen disciplines te combineren, maken we de zorg toekomstbestendig en zorgen we dat iedereen een betekenisvol en zelfstandig leven kan leiden.

Sterke consulenten, betrouwbare zorg

Onze consulenten en zorgverleners zijn de ruggengraat van een gemeente waarin iedereen op betrouwbare zorg kan rekenen. De PK investeert in hun kennis, samenwerking en ondersteuning, zodat zij met plezier, integriteit en toewijding hun werk kunnen doen. Zo zorgen we dat inwoners en mantelzorgers veilig, goed geïnformeerd en vol vertrouwen hun weg in de zorg kunnen vinden.

Sterke consulenten, sterke zorg

In de gemeente Bergen hoort iedereen te kunnen rekenen op veilige, betrouwbare en menselijke zorg. Onze consulenten Wmo, Jeugd en Participatie leveren hier dagelijks waardevol werk voor onze inwoners. Zij staan dicht bij de inwoners en vormen het hart van een zorgzame gemeente en zijn vaak het eerste aanspreekpunt bij vragen over welzijn, ondersteuning of zorg. De PK vindt het belangrijk dat deze professionals hun werk met plezier, kennis en toewijding kunnen blijven doen, ook met de nieuwe taken vanuit de Rijksoverheid zoals de Hervormingsagenda Jeugd, en steeds complexere zorgproblematiek. Het team uitbreiden met een preventiemedewerker is gewenst. We investeren in goede ondersteuning, regelmatige scholing en training, onder meer op het gebied van complexe zorgvragen en het tijdig

signaleren van misbruik of onveiligheid. Zo zorgen we dat onze consultants stevig in hun werk staan, beter kunnen helpen waar het nodig is en met vertrouwen blijven bijdragen aan een gemeente met hart voor elkaar.

Betrouwbare zorg voor iedereen

Tegelijkertijd zien we dat sommige zorgaanbieders misbruik maken van de kwetsbaarheid van inwoners. Zorgcowboys ondermijnen het vertrouwen in de zorg en mogen geen plaats hebben in onze gemeente. Iedere inwoner moet kunnen rekenen op zorg die betrouwbaar, veilig en integer is. De PK zet in op sterke samenwerking tussen huisartsen, welzijnsorganisaties, vrijwilligers en regionale partners om malafide zorgaanbieders tegen te gaan en de kwaliteit van zorg te waarborgen. Daarnaast zorgen we voor transparantie, laagdrempelige meldpunten en duidelijke voorlichting, zodat inwoners en mantelzorgers eenvoudig signalen of klachten kunnen doorgeven en goed geïnformeerd zijn over beschikbare ondersteuning en betrouwbare zorg. Met actief toezicht en aandacht voor integriteit garanderen we dat zorgverleners integer werken en inwoners met vertrouwen hun zorg kunnen ontvangen.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Ondersteuning en waardering voor onze consultants, zodat zij hun werk met plezier en toewijding kunnen blijven doen. Het team uitbreiden met een preventiemedewerker.
- Opleiding en training van consultants over complexe zorgvragen en het signaleren van misbruik.
- Sterke samenwerking met huisartsen, welzijnsorganisaties, vrijwilligers en regionale partners tegen malafide zorgaanbieders.
- Transparantie, meldpunten en voorlichting, zodat inwoners en mantelzorgers eenvoudig signalen of klachten over zorgaanbieders kunnen doorgeven en goed geïnformeerd zijn over betrouwbare zorg en beschikbare ondersteuning.
- Toezicht en integriteit, zodat zorgverleners integer werken en inwoners kunnen rekenen op betrouwbare zorg.

Op deze manier versterken we zowel onze consultants als het vertrouwen in de zorg, en bouwen we aan een gemeente Bergen waarin iedereen kan rekenen op sterke, betrouwbare en betrokken ondersteuning.

Senioren: waardig ouder worden in de gemeente Bergen

Onze senioren zijn een waardevol deel van onze gemeenschap. Zij verdienen zorg en aandacht die passen bij hun levensfase, zodat zij zo lang mogelijk zelfstandig, met vertrouwen en kwaliteit van leven in hun eigen omgeving kunnen blijven wonen. De PK wil hiervoor de juiste voorwaarden scheppen.

In de gemeente Bergen zijn al veel mooie initiatieven en voorzieningen voor en door senioren. We zijn trots dat wij een Dementievriendelijke Gemeente zijn, waar we extra aandacht en zorg bieden aan mensen met dementie en hun mantelzorgers. Daarnaast zijn er toegankelijke ontmoetingsplekken, is er goede ondersteuning voor mantelzorgers en volop mogelijkheden voor senioren om deel te nemen aan activiteiten en vrijwilligerswerk. Ook helpen we senioren in samenwerking met Biblioplus bij het ontwikkelen van digitale vaardigheden en zorgen we voor lokaal vervoer om mobiel te blijven.

Tijd voor een andere kijk op onze senioren

De groep pensioengerechtigden speelt een cruciale rol in het opbouwen en in stand houden van de zorgzame samenleving zoals we die graag zien. Zonder de nog vitale groep senioren (70+) verdwijnt het

fundament. Het is dan ook tijd dat we anders gaan denken en schrijven over deze groep, die niet alleen zorg vraagt, maar juist ook veel bijdraagt aan onze gemeenschap. Huidige zeventigers hebben bovendien ruime ervaring met digitalisering opgedaan in hun werkzame leven. De groep die minder digitaal vaardig is, wordt kleiner, al blijft ondersteuning belangrijk. Ook vraagt de komende generatie senioren om nieuwe vormen van activiteiten en ontmoetingspunten, die aansluiten bij hun interesses, leefstijl en energie.

Vooruitkijken met vertrouwen

Veel senioren willen zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen en zelf de regie houden over hun leven. Dat vraagt om tijdige keuzes en goede informatie over zorg, wonen en financiën. De PK wil dat inwoners hier niet pas mee geconfronteerd worden als het al moet, maar dat ze ruim van tevoren weten wat hun mogelijkheden zijn. Daarom zetten we in op het versterken van informatie en bewustwording, met laagdrempelige bijeenkomsten, praktische informatie via vertrouwde kanalen en persoonlijke gesprekken met professionals of vrijwilligers. Zo helpen we senioren om op tijd na te denken over hun toekomst, weloverwogen keuzes te maken en in hun eigen dorp een passende plek te blijven vinden. Met hart voor elkaar en oog voor ieders zelfstandigheid.

Zingeving en meedoen

Een vitaal leven gaat over meer dan gezondheid alleen – het gaat ook over meedoen, gezien worden en iets kunnen betekenen voor anderen. De PK wil dat iedere senior in Bergen de mogelijkheid heeft om actief te blijven en sociale contacten te onderhouden. Daarom investeren we in ontmoetingsplekken, dorpsactiviteiten en vrijwilligerswerk waarin talenten en ervaringen samenkomen. Of het nu gaat om een koffieochtend, een buurttuin of het helpen bij verenigingen: meedoen geeft energie, structuur en zingeving. Zo blijft iedereen onderdeel van de gemeenschap, en bouwen we aan dorpen waar betrokkenheid en verbinding vanzelfsprekend zijn.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Ondersteuning en waardering van mantelzorgers, met praktische hulp en respijtzorg, voorlichting en emotionele steun, financiële en administratieve ondersteuning, zodat zij goed hun werk kunnen doen en zich gezien en gesteund voelen.
- Activiteiten en ontmoetingspunten aanpassen aan de nieuwe generatie senioren, met programma's die aansluiten bij hun interesses, leefstijl en digitale vaardigheden.
- Versterken van informatie en bewustwording, zodat senioren tijdig nadenken over hun toekomst en keuzes kunnen maken over zorg, wonen en financiële of juridische zaken, met behulp van laagdrempelige bijeenkomsten en persoonlijke gesprekken.
- Investeren in digitale vaardigheden, zodat senioren goed mee kunnen blijven doen in de samenleving.
- Zingeving en meedoen, door te investeren in ontmoetingsplekken, activiteiten en vrijwilligerswerk, zodat senioren actief blijven, sociale contacten onderhouden en energie en betekenis uit hun leven halen.
- Mobiliteit en zelfstandigheid, door lokaal vervoer beschikbaar en toegankelijk te houden.

De PK is blij met wat er al is bereikt, maar ziet ook kansen om verder te gaan. Zo bouwen we samen aan een gemeente waar senioren zich veilig, gehoord en betrokken voelen, en waar zij waardig ouder kunnen worden in een gemeenschap die hen ziet en steunt.

Werk geeft kracht, meedoen geeft betekenis

Voor de PK is werk veel meer dan alleen inkomen. Meedoen in de samenleving, of het nu gaat om betaald werk, vrijwilligerswerk of een leer-werktraject, geeft mensen eigenwaarde, energie en verbondenheid in een sterk sociaal netwerk. Het is dé manier om mensen in hun kracht te zetten en kansen te creëren, zowel voor henzelf als voor de gemeenschap waarin ze leven.

Aanvalsplan Participatiewet

In de afgelopen periode zijn er stappen gezet om alle uitkeringsgerechtigden persoonlijk te spreken. Samen is in beeld gebracht waar kansen en mogelijkheden liggen om weer mee te participeren in de maatschappij. De PK vindt dat in de komende periode alle medewerking verleend moet worden om het nieuwe Aanvalsplan Participatiewet tot een succes te maken.

Positieve Gezondheid

Onze visie is helder: meedoen loont. De winst van werk zit echter niet alleen in geld, maar ook in menselijkheid. Daarom wil de PK een gemeente die mensen niet alleen helpt om uit de uitkering te komen, maar hen ook ondersteunt bij het opnieuw vinden van hun plek in de samenleving. De PK zet in op een gemeente waarin iedereen kan meedoen, ongeacht beperkingen of omstandigheden. Door positieve gezondheid mee te nemen in de uitvoering van de Participatiewet kijken we niet alleen naar arbeid, maar ook naar zingeving, sociaal contact en dagelijks functioneren. Zo kunnen we maatwerk bieden, talenten benutten en mensen sterker maken, zodat ze duurzaam kunnen participeren in werk en samenleving.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- De uitvoering van het Aanvalsplan Participatiewet waarbij meedoen aan de samenleving vanuit het oogpunt van positieve gezondheid, voorop staat om duurzame uitstroming te vergroten.
- Begeleiding op maat en persoonlijke aanpak, waarbij rekening wordt gehouden met de situatie van mensen, en regels worden aangepast waar nodig, zodat zij duurzaam terugkeren naar werk, vrijwilligerswerk of een leer-werktraject.
- Sterke re-integratietrajecten, die zowel economisch als sociaal rendement opleveren.
- Actieve samenwerking met partners, zoals lokale ondernemers, zorginstellingen en vrijwilligersorganisaties, om mensen opnieuw aan te haken en hun maatschappelijke deelname te bevorderen.
- Waardering en erkenning van vrijwilligerswerk, ook voor mensen met een uitkering, als volwaardige vorm van maatschappelijke participatie.
- Ondersteuning bij maatschappelijke terugkeer, zodat iedereen zijn of haar plek in de samenleving kan vinden, niet alleen economisch maar ook sociaal.

Voor de PK gaat werk verder dan inkomen: het geeft mensen energie, eigenwaarde en verbondenheid. Met focus op positieve gezondheid en het Aanvalsplan Participatiewet krijgt iedereen de kans om mee te doen, talenten te benutten en een betekenisvolle plek in de samenleving te vinden.

Samen sterk in de buurt

De PK wil een gemeente waar niemand er alleen voor staat en waar mensen op elkaar kunnen rekenen, ondersteund door kleine netwerken van buurtbewoners die elkaar helpen en versterken (voorzorgcircels). Bij spanningen zetten we in op conflictpreventie en mediation, zodat inwoners samen problemen kunnen oplossen en buurten hechter, veiliger en zorgzamer worden.

Veilig en verbonden

De PK wil een gemeente waar niemand er alleen voor staat en waar mensen écht op elkaar kunnen rekenen. In veel buurten bestaan al op natuurlijke wijze kleine netwerken van mensen die elkaar helpen en ondersteunen. We bouwen hierop voort door buurtbewoners samen te brengen om elkaar te helpen bij kleine, praktische zaken zoals boodschappen, klusjes of een luisterend oor. De ervaring leert dat inwoners zich veiliger en minder eenzaam voelen, omdat ze weten dat er altijd iemand is om hulp te vragen of een praatje mee te maken. Dit versterkt het welzijn van iedereen in de buurt en draagt bij aan veiligere, hechtere buurten.

Conflict voorkomen, verbinding versterken

Bij spanningen binnen de buurt zet de PK in op conflictpreventie en mediation. Inwoners worden gestimuleerd om zelfredzaam en samenredzaam het gesprek aan te gaan, met ondersteuning waar nodig. Zo leren buurten problemen vroegtijdig op te lossen, wordt samenwerking versterkt en voelt iedereen zich gehoord, veilig en gesteund.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Kleine netwerken van inwoners die elkaar helpen en ondersteunen in alle dorpen van de gemeente Bergen.
- Conflictpreventie en mediation, met begeleiding of onafhankelijke gespreksleiders wanneer nodig, én voorlichting en trainingen in communicatie en conflictantering.
- Toegankelijke ondersteuning die snel beschikbaar is, in nauwe samenwerking met lokale zorg- en welzijnsorganisaties, zodat inwoners effectief en efficiënt de hulp krijgen die zij nodig hebben.
- Versterken van zelfredzaamheid en samenredzaamheid, inwoners stimuleren verantwoordelijkheid te nemen en elkaar te helpen.

Wij bouwen aan een gemeente waarin buurten hechter, veerkrachtiger en zorgzamer zijn. Iedereen kan rekenen op elkaar, problemen worden samen opgelost en iedere inwoner voelt zich gezien, gehoord en gesteund.

Slotwoord – Samen bouwen aan een vertrouwd thuis

Bij de PK geloven we in mensgerichte, integrale en maatwerkgerichte zorg. We bouwen aan een gemeenschap waar iedereen zich thuis voelt, mee kan doen en gezien wordt. Preventie, persoonlijke ondersteuning en betrokken buurten vormen daarbij de basis, gedragen door vertrouwen en betrouwbaarheid. Zo creëren we een omgeving waarin mensen gezond, zelfstandig en betekenisvol kunnen leven. Samen zorgen we voor een Bergen waar niemand er alleen voor staat en waar ieder mens telt. Dat is onze visie, onze ambitie, en onze belofte: doen wat nodig is, met hart voor elkaar.